

**SİLAHLI KUVVETLER İHTİYAÇ FAZLASI MAL VE HİZMETLERİNİN SATIŞ,
HİBE, DEVİR VE ELDEN ÇIKARILMASI; DİĞER DEVLETLER ADINA YURT
DIŞI VE YURT İÇİ ALIMLARIN YAPILMASI VE EĞİTİM GÖRECEK
YABANCI PERSONEL HAKKINDA KANUN¹**

Kanun Numarası : 3212
Kabul Tarihi : 30/5/1985
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 7/6/1985 **Sayı** : 18777
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 **Cilt** : 24 **Sayfa** : 443

Amaç:

Madde 1 – (Değişik: 11/2/2014-6519/46 md.)

Bu Kanunun amacı; Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından üretilen veya çeşitli yollarla temin edilen veya ihtiyaç fazlası bulunan her cins ve sınıf ikmal maddeleri ile bunlardan HEK durumunda olan veya hurdaya ayrılan mal ve hizmetlerin satışı, kiralınması, tahsisi, lisans verilmesi veya teknoloji transferi yolu ile değerlendirilmesi ve eğitim görececek yabancı askerî personele dair esas ve usulleri belirlemektir.²

Kapsam:

Madde 2 – (Değişik: 11/2/2014-6519/47 md.)

Bu Kanun, Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından üretilen, yurt içinden veya yurt dışından çeşitli yollarla elde edilen her cins ve sınıf ikmal maddeleri ile HEK ve hurdaya ayrılan veya ihtiyaç fazlası bulunan veya çeşitli sebeplerle kadro dışı bırakılan mal veya hizmetlerin;

a) Türkiye’deki kamu veya özel kurum ve kuruluşlarına kiralınması, bedelli veya bedelsiz tahsisi, bedelsiz olarak devredilmesi, satılması, lisans verilmesi, teknoloji transferi veya bunların ürettikleri veya sahip oldukları mal veya hizmet ile mübadelesini;

b) Türkiye Cumhuriyetinin dış siyasi tutum ve menfaatlerine aykırı olmadığının Dışişleri Bakanlığının mütalaasıyla belirlenmesi şartıyla dost veya müttefik devletlerde bulunan kamu kurum ve kuruluşlarına; (1) ve (2) numaralı alt bentlerde öngörülen hususlar hariç olmak üzere, bu devletlerde bulunan özel kurum ve kuruluşlara;

1) Bağışlanmasını,

2) Usulüne uygun olarak belirlenen değerinden az bedel karşılığında yardım olarak verilmesini,

3) Satılmasını, kiralınmasını, bunların ürettikleri veya sahip oldukları mal veya hizmet ile mübadelesini, lisans verilmesini ve teknoloji transferini,

¹ Bu Kanun gereğince yapılacak olan yurt dışı alımları ile ilgili muamelelerin, ithalde alınan vergi resim ve harçlardan muaf tutulup tutulmayacağı konusu, 6/5/1986 tarihli ve 3283 sayılı Kanunun hükümleri incelenerek değerlendirilmelidir.

² 5/2/2009 tarihli ve 5837 sayılı Kanunun 32 nci maddesiyle; bu maddede yer alan “temin edilen ve” ibaresi “temin edilen veya” şeklinde değiştirilmiş ve “mal ve hizmetlerin” ibaresinden sonra gelmek üzere “satışı, kiralınması, lisans verilmesi veya teknoloji transferi yolu ile” ibaresi eklenmiştir.

4) Satılan silah ve malzemenin diğer devlet, kurum ve kuruluşlara satışı konusunda alıcı devlete, kurum ve kuruluşlara yetki verilmesini,

c) Yurt içi kurum ve kuruluşlar ile diğer devletlere satılan silah ve malzemenin bakım, onarım, yenileştirme, teknik hizmet ve eğitiminin sağlanmasını;

d) Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçları kapsamında yürütülen savunma ve güvenlik ile ilgili proje veya ön çalışmalarda bedelli veya bedelsiz tahsisini;

e) Her türlü masrafların ilgili devletler tarafından karşılanması şartı ile bu devletler adına yurt içi ve yurt dışı alımların yapılmasını;

f) Silahlı Kuvvetler tarafından üretilen malzeme için siparişlerin kabulünü;

g) Dost veya müttefik devletlerin personeline sağlanacak askerî ve teknik eğitim karşılığı alınacak döviz, mal veya hizmetleri;

h) Yurt içindeki gerçek kişilere, kullanım yeri bulunmayan veya ihtiyaç fazlası durumundaki askerî nitelikli olmayan taşınır malların; satış, hibe, mal veya hizmet ile mübadele işlemlerini;

kapsar.

Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazların satışı, kiralanması, mübadelesi, bedelsiz tahsisi ve hibe edilmesi bu Kanun kapsamı dışındadır. Ancak, Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından yürütülen savunma ve güvenlik ile ilgili proje veya ön çalışmalarda, taşınmazlar kamu veya özel kurum ve kuruluşlara (...) ³ Millî Savunma Bakanlığınca bedelli veya bedelsiz tahsis edilebilir.

Tarifler:

Madde 3 – Bu Kanunda geçen tabirlerden

1. İkmal maddesi:

Bir Komutanlığın donanımı, bakım, onarım, idame ve eğitim faaliyetleri için zaruri olan her cins araç, gereç makine, teçhizat, hammadde, silah, mühimmat, ana malzeme, kimyevi malzeme, yedek parça, ,giyecek, yiyecek, yakacak, akaryakıt, ilaç donatım ve eğitim malzemelerini;

2. HEK (Onarımı Yapılmayan Ordu Malı):

Hizmette vasfını kaybeden, arızalı hale geldiklerinde, onarılmaları iktisaden mahzurlu olan malları;

3. Hurda:

A) İmal sırasında tahsisi yapılamayacak şekilde bozulan ve başka maksatla kullanma imkanı olmayan iktisadi kıymetleri,

B) İmal sırasında elde edilen kırpıntı, döküntü gibi esas gayesinde kullanılması imkanı kalmayan malzeme artık ve parçaları,

³ 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 55 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan "ilgisine göre İçişleri Bakanlığı veya" ibaresi yürürlükten kaldırılmış; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 55 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

C) İkmal maddesi kapsamında bulunan her cins malzeme, parça, makine, tezgah, aparat, tesisat, muharrik ve müteharrik araç ve gereçler ile silah ve silah parçaları, teçhizat mühimmat ve mühimmat aksamından;

(a) Tedarik maksadına uygun şekilde kullanılması imkanı kalmayanları,

(b) Giderilmesi mümkün veya iktisadi olmayan arızalar dolayısıyla kullanma kabiliyetleri kalmayanları,

(c) Normal çalışma müddetini doldurması sebebiyle kullanılması imkanı kalmayan veya kullanılması ekonomik bulunmayan veya kullanılmasında tehlike olanları,

(d) Teknik ve teknolojinin gelişmesi karşısında tip, kapasite ve mahiyetleri itibariyle kullanılışından ekonomik fayda temin edilmesi mümkün olmayanları,

(e) Muhafaza müddetlerinin sona ermesi ve miadını doldurması veya muhafaza şartlarının aksaması sebebiyle kullanma imkanı kalmayan veya kullanılışından iktisadi fayda elde edilmesi mümkün olmayanları,

(f) Kullanılması men olup da imhası cihetine gidilecek olanları,

4. Maden hurdası:

Bunlardan bir veya birden ziyade maden veya madeni halitalardan mamul olanları veya yapıları itibariyle madeni aksamı galip bulunanları

5. (Değişik: 11/2/2014-6519/48 md.) Hizmet:

Taraflar (kamu veya özel nitelikteki kuruluş ve şahıslar ile dost veya müttefik devletler, bu devletlerde bulunan kamu veya özel nitelikteki kurum veya kuruluşlar) arasındaki anlaşmaya göre bir işin yapılması için; verilecek eğitim, teknik bilgi, destek, geliştirme, bakım, onarım, kurtarma, imha, liman ve müşavirlik desteği ile mülkiyeti elde olmak kaydıyla tahsis edilebilecek kara, deniz ve hava araç, gereç, silahları, bina ve araziyi;

(Ek : 5/4/2001-4637/2 md.; Değişik: 11/2/2014-6519/48 md.) Ancak, Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından yürütülen savunma ve güvenlik ile ilgili proje veya ön çalışmaları kapsamında bulunan tahsisler dışında, dost veya müttefik devletlerde bulunan özel nitelikteki kuruluşlar hakkında birinci fıkranın (5) numaralı bendindeki tahsis hükmü uygulanmaz.

Kaynağın bütçeye kaydı:⁴

Madde 4 – İkmal sistemleri ve hizmetlerin 2 nci maddede belirtilen usuller ile yapılan satışlarından, yurt içinden elde edilecek Türk Lirası kaynak, Bütçenin (B) işaretli cetveline gelir, diğer yandan Milli Savunma Bakanlığı bütçesinin sonunda açılacak özel tertibe ödenek kaydolunur. Yılı içinde harcanmayan miktarlar ertesi yıla devredilir.

İkmal sistemleri ve hizmetlerin 2 nci maddede belirtilen usuller ile dost ve müttefik devletlere yapılan satışlarından elde edilecek yabancı paralar, T.C. Merkez Bankasında Milli Savunma Bakanlığı (...) ⁴ adına açılacak özel döviz hesabına ABD Doları olarak kaydedilir.

⁴ 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 56 ncı maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Bütçelerinin” ibaresi “bütçesinin” şeklinde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan “, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı” ibaresi yürürlükten kaldırılmış; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 56 ncı maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

(Değişik üçüncü fıkra: 2/1/2017-KHK-681/56 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/56 md.) Özel döviz hesabına kaydedilen bu dövizler, Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak Milli Savunma Bakanlığının vereceği talimata uygun şekilde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca Türk Lirası nakti aranmaksızın bekletilmeden transfer edilir.

Transfer edilen miktardan kesin harcamaya dönüşen kısmı gider belgelerine dayanılarak transfer tarihindeki döviz alış kuru üzerinden ilgili bütçeye gelir, ödenek ve gider kaydolunur. Bu amaçla, Maliye ve Gümrük Bakanlığı ilgili bütçelerde tertip açmaya yetkilidir.

Sağlanan bu kaynaklardan; Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilen ve Milli Savunma Bakanlığınca onaylanan ilke, öncelik ve ana programlara göre:⁵⁶

1. Milli Savunma Bakanlığı Bütçesine konan ödeneklerle Bakanlık adına T.C. Merkez Bankasında açılacak özel döviz hesabına yatırılan ABD Doları, Savunma sanayiinin geliştirilmesi araştırma ve geliştirme hizmetleri ve Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı bulunan silah ve malzemenin tedariki için, Milli Savunma Bakanının vereceği yetkiye dayanılarak Kuvvet Komutanlıklarınca,

2. (Mülga: 2/1/2017-KHK-681/56 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/56 md.)
Kullanılır.

Gelecek yıllara sari taahhütlere girişme yetkisi:

Madde 5 – Bu Kanun uyarınca elde edilen kaynaklara dayanılarak, gelecek yıllara sari taahhütlere girişmeye Milli Savunma Bakanlığı yetkilidir.⁷

Harcamalara katılma:

Madde 6 – (Değişik: 11/2/2014-6519/49 md.)

Dost veya müttefik devletlerin silahlı kuvvetleri personeline, Türkiye’de veya o ülkede yaptırılacak askerî eğitimin gerektirdiği malzemenin değeri, sevki ve teslimi ile ilgili harcamalara ve eğitim personelinin yolluk, aylık ve diğer özlük haklarının ödenmesi ile ilgili bütün masraflara, tarafların hangi nispette ve ne şekilde katılacakları bu Kanunun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirlenen usulle yürürlüğe konulacak andlaşmalarla tespit edilir.

⁵ 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK’nin 56 ncı maddesiyle, bu fıkra da yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilen” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığınca müştereken tespit edilen” şeklinde değiştirilmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 56 ncı maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

⁶ 18/2/2021 tarihli ve 7281 sayılı Kanunun 42 ncı maddesiyle, bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan “Milli Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığınca müştereken tespit edilen” ibaresi “Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilen ve Millî Savunma Bakanlığınca onaylanan” şeklinde değiştirilmiştir.

⁷ 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK’nin 57 ncı maddesiyle, bu maddede yer alan “ve İçişleri bakanlıkları” ibaresi “Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 57 ncı maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Uygulanmaya dair esaslar:

Madde 7 – (Değişik birinci fıkra: 2/1/2017-KHK-681/58 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/58 md.) Bu Kanun hükümlerinin uygulanmasına dair her türlü faaliyet ve muamelelerin yapılmasına ilişkin usul ve esaslar, Cumhurbaşkanlığı kararı ile tespit edilir.⁸

Bu Kanuna göre yapılması gereken her türlü faaliyet ve muameleler 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir.⁹

(Değişik: 11/2/2014-6519/50 md.) Bu Kanun kapsamında, dost veya müttefik devletlere ve bu devletlerde bulunan kamu veya özel nitelikteki kurum ve kuruluşlara mal veya hizmetin hibesi, mübadelesi veya yardım olarak verilmesi işlemleri ile ilgili andlaşmaları imzalamaya, Cumhurbaşkanlığı kararıyla belirlenecek kişi ve kuruluşlar yetkilidir. Bu andlaşmalarda değişiklik yapmaya Milli Savunma Bakanı yetkilidir. Söz konusu andlaşmalar, andlaşmada aksine bir hüküm bulunmamak kaydıyla, imza tarihi itibarıyla Cumhurbaşkanlığı kararıyla yürürlüğe girer.¹⁰¹¹

(Ek fıkra: 2/1/2017-KHK-681/58 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/58 md.) Parasal limiti ve cinsi her yıl Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenen mal veya hizmetlerin, anlaşma akdedilmeksizin dost veya müttefik devletlere ve bu devletlerde bulunan kamu veya özel nitelikteki kurum ve kuruluşlara hibesi, mübadelesi veya yardım olarak verilmesine Milli Savunma Bakanı yetkilidir.¹²

Muafiyetler:

Madde 8 – (Değişik : 5/4/2001-4637/3 md.) Bu Kanun hükümlerine göre sağlanacak ihtiyaçlar ve bunlarla ilgili muameleler katma değer vergisi ve damga vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç ve resmi kuruluşlara ait ardiye ücretinden muaftır.¹³

⁸ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 98 inci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak Milli Savunma Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

⁹ Bu fıkranın uygulanması ile ilgili olarak 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kanunun 81 inci maddesine bakınız.

¹⁰ 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 58 inci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "ilgili bakanın" ibaresi "Milli Savunma Bakanının" şeklinde ve "ilgili bakan" ibaresi "Milli Savunma Bakanı" şeklinde değiştirilmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 58 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

¹¹ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 98 inci maddesiyle, 7 nci maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanın yetkileri saklı kalmak kaydıyla, Milli Savunma Bakanının teklifi ve Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı" şeklinde, "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı" şeklinde ve dördüncü fıkrasında yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

¹² Bu fıkranın uygulanması ile ilgili olarak, 5/4/2024 tarihli ve 32511 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4/4/2024 tarihli ve 8302 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararına bakınız.

¹³ 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 59 uncu maddesiyle, bu maddede yer alan "ücretinin" ibaresi "ücretinden" şeklinde değiştirilmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 59 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler:

Madde 9 – 8 Mayıs 1969 tarih ve 1176 sayılı Kanun ve diğer Kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük:

Madde 10 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme:

Madde 11 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**3212 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ
TARİHLERİNİ GÖSTERİR TABLO**

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	3212 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
4637	2, 3, 8	13/4/2001
5837	1, 2	13/2/2009
6519	1, 2, 3, 6, 7	22/2/2014
KHK/681	2, 4, 5, 7, 8	6/1/2017
7073	2, 4, 5, 7, 8	8/3/2018
KHK/700	7	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7281	4	5/3/2021